

**DECYZJA nr 01/2026 WSPÓLNEGO KOMITETU CETA****z dnia 5 marca 2026 r.****w sprawie przyjęcia dodatkowych zasad w zakresie trybów przyspieszonych rozstrzygania sporów inwestycyjnych między inwestorami a państwami, w szczególności w odniesieniu do osób fizycznych lub małych i średnich przedsiębiorstw [2026/1468]**

WSPÓLNY KOMITET CETA,

uwzględniając art. 26.1 kompleksowej umowy gospodarczo-handlowej (CETA) między Kanadą, z jednej strony, a Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z drugiej strony (zwanej dalej „umową”),

mając na uwadze, że art. 8.39 ust. 6 stanowi, iż Wspólny Komitet CETA rozważa wprowadzenie dodatkowych zasad w celu zmniejszenia obciążenia finansowego skarżących będących osobami fizycznymi albo małymi lub średnimi przedsiębiorstwami,

z należyтым uwzględnieniem Wspólnego instrumentu interpretacyjnego dotyczącego kompleksowej umowy gospodarczo-handlowej (CETA) między Kanadą a Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, w którym strony zobowiązują się do monitorowania funkcjonowania zasad inwestycyjnych, do zajęcia się w odpowiednim terminie wszelkimi ewentualnymi niedociągnięciami oraz do badania sposobów ciągłego usprawniania funkcjonowania tych zasad,

dążąc do wspierania integracyjnego podejścia do handlu i inwestycji, którego celem jest zapewnienie, aby wszystkie grupy społeczne mogły korzystać z możliwości gospodarczych wynikających z handlu i inwestycji,

przywołując oświadczenie nr 36 Komisji Europejskiej i Rady Unii Europejskiej w sprawie „trybunału inwestycyjnego i ochrony inwestycji”, włączone do protokołu z posiedzenia Rady Unii Europejskiej w związku z podpisaniem umowy i załączone do decyzji Rady (UE) 2017/37 z dnia 28 października 2016 r., w tym zobowiązanie do zapewnienia lepszego i łatwiejszego dostępu do przewidzianego w umowie mechanizmu rozstrzygania sporów inwestycyjnych dla najwrażliwszych użytkowników, tj. dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz osób fizycznych,

uwzględniając opinię C-1/17 Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, w której podkreślono znaczenie zapewnienia, aby przewidziany w umowie mechanizm rozstrzygania sporów inwestycyjnych między inwestorami a państwami był dostępny finansowo, w szczególności dla małych i średnich przedsiębiorstw,

uznając znaczenie jasnych, przejrzystych i wzajemnie korzystnych zasad promowania inwestycji na odpowiednich terytoriach stron,

pragnąc wspierać małe i średnie przedsiębiorstwa poprzez zwiększanie ich zdolności do uczestnictwa i korzystania z możliwości, jakie stwarza umowa,

dążąc do ułatwienia dostępu do możliwości stwarzanych przez umowę, do ułatwienia korzystania z tych możliwości oraz do wspierania warunków pełnego uczestnictwa w krajowym, regionalnym i międzynarodowym handlu i inwestycjach,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

**Artykuł 1****Zakres i cel**

Celem niniejszej decyzji jest zwiększenie dostępności i zmniejszenie kosztów rozstrzygania sporów inwestycyjnych między inwestorami a państwami, w szczególności dla osób fizycznych lub małych i średnich przedsiębiorstw, poprzez:

- a) ustanowienie dodatkowych zasad dla inwestorów, w szczególności osób fizycznych lub małych i średnich przedsiębiorstw, dotyczących wnioskowania o dostęp do trybów przyspieszonych rozstrzygania sporów inwestycyjnych na podstawie rozdziału ósmego (Inwestycje) sekcja F (Rozstrzyganie sporów inwestycyjnych między inwestorami a państwami) umowy; oraz
- b) ustanowienie trybów przyspieszonych rozstrzygania sporów inwestycyjnych na podstawie rozdziału ósmego (Inwestycje) sekcja F (Rozstrzyganie sporów inwestycyjnych między inwestorami a państwami) umowy.

## Artykuł 2

### Dostęp do trybu przyspieszonego

1. Inwestor strony może wystąpić z wnioskiem o dostęp do trybu przyspieszonego w celu rozstrzygnięcia sporu inwestycyjnego zgodnie z niniejszą decyzją. Inwestor przedkłada wniosek pozwanemu i Trybunałowi nie później niż w dniu wniesienia skargi na podstawie art. 8.23 umowy. Wniosek musi zawierać następujące informacje:

- a) informacje dotyczące struktury własności inwestora oraz, w stosownych przypadkach, lokalnie utworzonego przedsiębiorstwa, w imieniu którego wnoszona jest skarga, lub wszelkich innych osób powiązanych;
- b) najnowsze dostępne sprawozdania finansowe inwestora oraz, w stosownych przypadkach, lokalnie utworzonego przedsiębiorstwa, w imieniu którego wnoszona jest skarga;
- c) dowód, że inwestor jest osobą pochodzącą z terytorium strony; oraz
- d) informacje dotyczące liczby zatrudnionych inwestora oraz, w stosownych przypadkach, lokalnie utworzonego przedsiębiorstwa, w imieniu którego wnoszona jest skarga.

Zdecydowanie zachęca się również inwestora do przedstawienia wszelkich informacji na temat powodów, dla których uważa, że tryb przyspieszony jest właściwy w okolicznościach związanych ze skargą.

2. Pozwany przychylnie rozpatruje wniosek, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, jeżeli inwestor jest osobą fizyczną lub małym lub średnim przedsiębiorstwem, a kwota dochodzonych odszkodowań nie przekracza równowartości 40 000 000 SDR. Rozważając, czy inwestor jest małym lub średnim przedsiębiorstwem, pozwany bierze pod uwagę wielkość inwestora jako przedsiębiorstwa oraz, jeżeli skarga wnoszona jest w imieniu przedsiębiorstwa, wielkość tego przedsiębiorstwa, w tym następujące czynniki: liczbę pracowników, roczny obrót, strukturę własności i wszelkie inne czynniki, które pozwany uzna za istotne <sup>(1)</sup>.

3. Przed podjęciem decyzji w sprawie wniosku na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu pozwany może zwrócić się do inwestora o dodatkowe informacje. W zakresie, w jakim pozwany stwierdzi potencjalne obawy co do odpowiedniości trybu przyspieszonego, może poinformować o tym inwestora i zwrócić się o wszelkie informacje niezbędne do rozwiania tych obaw. Strony sporu mogą omówić to, czy obawy te można rozwiązać, przedłużając terminy określone w art. 4 i 5 niniejszej decyzji lub podejmując jakiegokolwiek inne uzgodnione działania.

4. Pozwany powiadamia skarżącego i Trybunał na piśmie o swojej decyzji dotyczącej wniosku na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu w terminie 45 dni od wniesienia skargi na podstawie art. 8.23 umowy, chyba że strony sporu uzgodnią inny termin powiadomienia. W przypadku gdy pozwany odrzuci wniosek, przedstawia uzasadnienie swojej decyzji w powiadomieniu skierowanym do skarżącego.

5. Zgodnie z art. 8.38 umowy pozwany niezwłocznie powiadamia stronę niebędącą stroną sporu o wniosku złożonym przez inwestora na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu oraz o swojej decyzji podjętej na podstawie ust. 4 niniejszego artykułu.

6. Jeżeli strony sporu wyrażą zgodę na zastosowanie trybu przyspieszonego, do sporu ma zastosowanie sekcja F (Rozstrzygnięcie sporów inwestycyjnych między inwestorami a państwami) umowy zmienionej niniejszą decyzją.

## Artykuł 3

### Skład Trybunału

1. Skargę w trybie przyspieszonym zgodnie z art. 2 ust. 6 niniejszej decyzji rozpoznaje jeden członek Trybunału.

<sup>(1)</sup> W przypadku gdy pozwanym jest Unia Europejska lub państwo członkowskie Unii Europejskiej, przy rozważaniu, czy (odpowiednio) inwestor lub przedsiębiorstwo, w imieniu którego wniesiono skargę, jest małym lub średnim przedsiębiorstwem, może zostać uwzględnione zalecenie Komisji z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji „mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw” (2003/361/WE).

2. Wskazany jeden członek Trybunału jest powoływany przez przewodniczącego Trybunału spośród obywateli państw trzecich, zgodnie z zasadami określonymi w art. 8.27 ust. 7 umowy zmienionej niniejszą decyzją, w terminie 30 dni od powiadomienia o decyzji pozwanego wyrażającej zgodę na wniosek złożony na podstawie art. 2 ust. 4 niniejszej decyzji.
3. Wskazany jeden członek Trybunału zapewnia swoją dyspozycyjność w odniesieniu do przyspieszonych terminów określonych w art. 5 niniejszej decyzji.
4. Wskazany jeden członek Trybunału stosuje się do decyzji nr 001/2021 Komitetu ds. Usług i Inwestycji z dnia 29 stycznia 2021 r. w sprawie przyjęcia kodeksu postępowania członków Trybunału i członków Trybunału Apelacyjnego oraz mediatorów.
5. Jeżeli spór wchodzi w zakres art. 13.21 ust. 1 umowy, wybiera się jednego członka Trybunału zgodnie z zasadami określonymi w art. 8.27 ust. 7 i art. 13.21 ust. 2 umowy zmienionej niniejszą decyzją.

#### Artykuł 4

##### **Pierwsze posiedzenie w trybie przyspieszonym**

1. Wskazany jeden członek Trybunału przeprowadza pierwsze posiedzenie w terminie 30 dni od powołania składu Trybunału zgodnie z art. 3 niniejszej decyzji.
2. Wskazany jeden członek Trybunału przeprowadza pierwsze posiedzenie za pośrednictwem wideokonferencji, telefonu lub podobnych środków komunikacji, chyba że obie strony sporu i wskazany jeden członek Trybunału wyrażą zgodę na posiedzenie w trybie stacjonarnym z fizycznym udziałem uczestników.

#### Artykuł 5

##### **Harmonogram postępowania w trybie przyspieszonym**

1. O ile strony sporu nie postanowią inaczej, w trybie przyspieszonym stosuje się następujący harmonogram przedkładania pisemnych stanowisk i wysłuchania:
  - a) skarżący przedkłada, w terminie 90 dni od pierwszego posiedzenia, główne stanowisko dotyczące meritum sprawy, takie jak oświadczenie, nieprzekraczające 150 stron;
  - b) pozwany przedkłada, w terminie 90 dni od przekazania przez skarżącego jego głównego stanowiska dotyczącego meritum sprawy na podstawie lit. a) niniejszego artykułu, swoje główne stanowisko dotyczące meritum sprawy, takie jak odpowiedź pozwanego na zarzuty, nieprzekraczające 150 stron;
  - c) skarżący przedkłada, w terminie 90 dni od przekazania przez pozwanego jego głównego stanowiska dotyczącego meritum sprawy na podstawie lit. b) niniejszego artykułu, odpowiedź nieprzekraczającą 100 stron;
  - d) pozwany przekazuje, w terminie 90 dni od przekazania przez skarżącego jego odpowiedzi na podstawie lit. c) niniejszego artykułu, duplikę nieprzekraczającą 100 stron;
  - e) strona niebędąca stroną sporu może przedłożyć, w ciągu 60 dni od przekazania dupliki przez pozwanego na podstawie lit. d) niniejszego artykułu, pisemne stanowisko dotyczące interpretacji umowy zgodnie z art. 8.38 ust. 2 umowy;
  - f) wskazany jeden członek Trybunału przeprowadza wysłuchanie w terminie 120 dni od przedłożenia przez pozwanego dupliki na podstawie lit. d) niniejszego artykułu;
  - g) każda ze stron sporu przedkłada zestawienie kosztów w terminie 30 dni od ostatniego dnia wysłuchania, o którym mowa w lit. f) niniejszego artykułu; oraz
  - h) wskazany jeden członek Trybunału wydaje orzeczenie tak szybko, jak to możliwe, a w każdym razie w terminie 180 dni od ostatniego dnia wysłuchania, o którym mowa w lit. f) niniejszego artykułu.

2. Jeżeli skarżący nie podejmie żadnych działań w ramach postępowania, wskazany jeden członek Trybunału może przyznać skarżącemu okres karencji nieprzekraczający 30 dni. Jeżeli okres karencji nie zostanie przyznany lub skarżący nie podejmie działań w tym terminie, uznaje się, że skarżący wycofał swoją skargę i zaprzestał postępowania zgodnie z art. 8.35 umowy zmienionej niniejszą decyzją.

3. Jeżeli pozwany nie podejmie żadnych działań w ramach postępowania, wskazany jeden członek Trybunału może przyznać pozwanemu okres karencji nieprzekraczający 30 dni. Jeżeli okres karencji nie zostanie przyznany lub pozwany nie podejmie działań w tym terminie, skarżący może zwrócić się do wskazanego jednego członka Trybunału z wnioskiem o rozpatrzenie skierowanych do niego pytań i wydanie orzeczenia.

4. Na wniosek strony sporu wskazany jeden członek Trybunału może uwzględnić ograniczone wnioski o wyraźnie możliwe do zidentyfikowania dokumenty mające znaczenie dla sprawy i istotne dla jej wyniku, co do których wnioskująca strona sporu wie lub ma uzasadnione powody, by sądzić, że istnieją i znajdują się w posiadaniu drugiej strony sporu, że przechowuje je ona lub że sprawuje nad nimi kontrolę, a także odpowiednio dostosowuje harmonogram określony w ust. 1 niniejszego artykułu.

5. Wskazany jeden członek Trybunału może, po konsultacji ze stronami sporu, ograniczyć liczbę, długość lub zakres pisemnych stanowisk lub pisemnych zeznań świadków (zarówno świadków stanu faktycznego, jak i biegłych).

6. Wskazany jeden członek Trybunału może, na wspólny wniosek stron sporu, rozstrzygnąć spór wyłącznie na podstawie dokumentów przedłożonych przez strony sporu, bez wysłuchania i po przesłuchaniu świadków lub biegłych w ograniczonym zakresie lub bez takiego przesłuchania. Jeżeli wskazany jeden członek Trybunału przeprowadza wysłuchanie zgodnie z ust. 1 lit. f) niniejszego artykułu, może on przeprowadzić to wysłuchanie za pośrednictwem wideokonferencji, telefonu lub podobnych środków komunikacji.

7. Wskazany jeden członek Trybunału, na wspólny wniosek stron sporu i nie później niż w dniu przedłożenia przez pozwanego głównego stanowiska dotyczącego meritum sprawy, o którym mowa w ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu, podejmuje decyzję, że niniejsza decyzja nie ma już zastosowania do skargi.

8. Wskazany jeden członek Trybunału może, na wniosek skarżącego i nie później niż w dniu przedłożenia przez pozwanego głównego stanowiska dotyczącego meritum sprawy, o którym mowa w ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu, podjąć decyzję, że niniejsza decyzja nie ma już zastosowania do skargi. Skarżący zostaje obciążony kosztami postępowania poniesionymi przez pozwanego w trybie przyspieszonym.

9. Wskazany jeden członek Trybunału może, na wniosek pozwanego i nie później niż w dniu przedłożenia przez pozwanego głównego stanowiska dotyczącego meritum sprawy, o którym mowa w ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu, zdecydować, że niniejsza decyzja nie ma już zastosowania do skargi tylko wtedy, gdy skarżący przekazał jakiekolwiek nieprawdziwe lub wprowadzające w błąd informacje, które są istotne dla decyzji pozwanego o wyrażeniu zgody na zastosowanie trybu przyspieszonego na mocy art. 2 ust. 4 niniejszej decyzji. W takim wypadku skarżący zostaje obciążony kosztami postępowania poniesionymi przez pozwanego w trybie przyspieszonym.

10. Jeżeli zgodnie z ust. 8 lub 9 niniejszego artykułu wskazany jeden członek Trybunału zdecyduje, że niniejsza decyzja nie ma już zastosowania do skargi i o ile strony sporu nie postanowią inaczej, wskazany jeden członek Trybunału powołany zgodnie z art. 3 niniejszej decyzji zostaje mianowany przewodniczącym Trybunału ustanowionego na mocy rozdziału ósmego (Inwestycje) sekcja F (Rozstrzyganie sporów inwestycyjnych między inwestorami a państwami) umowy. Nowy Trybunał ustanowiony na mocy sekcji F podejmuje decyzję, po konsultacji ze stronami sporu, w jaki sposób uwzględnić status postępowania wszczętego na podstawie niniejszej decyzji.

11. W odniesieniu do wszystkich kwestii dotyczących trybu przyspieszonego, które nie są wyraźnie przewidziane w niniejszej decyzji ani w umowie, strony sporu dokładają starań, aby uzgodnić mające zastosowanie przepisy proceduralne. Jeżeli strony sporu nie osiągną porozumienia w sprawie mających zastosowanie przepisów proceduralnych, decyzję w tej sprawie może podjąć wskazany jeden członek Trybunału.

12. Zgodnie z art. 8.28 umowy strona sporu może odwołać się od orzeczenia wydanego przez wskazanego jednego członka Trybunału na podstawie ust. 1 lit. h) niniejszego artykułu. Przebieg odwołań i procedur dotyczących przekazywania spraw do Trybunału w celu zmiany orzeczenia, stosownie do przypadku, regulują przepisy art. 8.28 umowy i decyzji nr 001/2021 Wspólnego Komitetu CETA z dnia 29 stycznia 2021 r. regulującej sprawy administracyjne i organizacyjne dotyczące funkcjonowania Trybunału Apelacyjnego.

#### Artykuł 6

##### **Połączenie skarg na podstawie niniejszej decyzji**

W przypadku gdy co najmniej dwie skargi objęte trybem przyspieszonym na podstawie art. 2 ust. 6 niniejszej decyzji dotyczą tej samej kwestii prawnej lub faktycznej oraz wynikają z takich samych wydarzeń lub okoliczności, strona sporu przychylnie rozpatruje wniosek o połączenie tych skarg. Jeżeli wszystkie strony sporu osiągną porozumienie w tej kwestii, skargi te są łączone zgodnie z art. 8.43 umowy.

#### Artykuł 7

##### **Mediacja**

1. Pozwany przychylnie rozpatruje wniosek o mediację, jeżeli inwestor jest osobą fizyczną lub małym lub średnim przedsiębiorstwem, a kwota dochodzonych odszkodowań nie przekracza równowartości 40 000 000 SDR.

2. Rozważając, czy inwestor jest małym lub średnim przedsiębiorstwem, pozwany bierze pod uwagę wielkość inwestora jako przedsiębiorstwa oraz, jeżeli skarga wnoszona jest w imieniu przedsiębiorstwa, wielkość tego przedsiębiorstwa, w tym następujące czynniki: liczbę pracowników, roczny obrót, strukturę własności i wszelkie inne czynniki, które pozwany uzna za istotne <sup>(?)</sup>. Pozwany może zwrócić się do inwestora o dodatkowe informacje, aby łatwiej stwierdzić, czy inwestor jest małym lub średnim przedsiębiorstwem.

3. Do mediacji uzgodnionej przez strony sporu na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu stosuje się art. 8.20 umowy oraz decyzję nr 002/2021 Komitetu ds. Usług i Inwestycji z dnia 29 stycznia 2021 r. w sprawie przyjęcia zasad mediacji, które mają być stosowane przez strony sporów inwestycyjnych.

#### Artykuł 8

##### **Przegląd niniejszej decyzji**

Wspólny Komitet CETA może okresowo dokonywać przeglądu funkcjonowania niniejszej decyzji, w tym rozważań, o których mowa w art. 2 ust. 2 i art. 7 ust. 2 niniejszej decyzji, rozważać inne zmiany w zakresie zwiększania zdolności osób fizycznych lub małych i średnich przedsiębiorstw do uczestnictwa i korzystania z możliwości stwarzanych przez handel międzynarodowy i inwestycje międzynarodowe, a także, w stosownych przypadkach, wprowadzać zmiany w niniejszej decyzji.

#### Artykuł 9

##### **Teksty autentyczne**

Niniejszą decyzję sporządzono w dwóch egzemplarzach w językach angielskim, bułgarskim, chorwackim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim i włoskim, przy czym wszystkie te wersje są jednakowo autentyczne.

<sup>(?)</sup> W przypadku gdy pozwanym jest Unia Europejska lub państwo członkowskie Unii Europejskiej, przy rozważaniu, czy (odpowiednio) inwestor lub przedsiębiorstwo, w imieniu którego wniesiono skargę, jest małym lub średnim przedsiębiorstwem, może zostać uwzględnione zalecenie Komisji z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji „mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw” (2003/361/WE).

*Artykuł 10***Wejście w życie**

Niniejsza decyzja zostaje opublikowana. Wchodzi w życie z dniem wejścia w życie postanowień rozdziału ósmego (Inwestycje) sekcja F (Rozstrzyganie sporów inwestycyjnych między inwestorami a państwami) umowy z zastrzeżeniem wymiany przez strony, za pośrednictwem kanałów dyplomatycznych, pisemnych powiadomień potwierdzających wypełnienie przez strony niezbędnych wymogów i procedur wewnętrznych.

Sporządzono w Toronto dnia 5 marca 2026 r.

*W imieniu Wspólnego Komitetu CETA*

*Współprzewodniczący*

Maroš ŠEFČOVIČ

Maninder SIDHU

---